

รายการอ้างอิง

- กนกศักดิ์ แก้วเทพ. จากเศรษฐศาสตร์การเมืองถึงสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วีลี, 2524
- กฤตพร ลากพิมพ์ล. ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาททางด้านพาณิชย์กรรมของย่านสำเพ็ง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546
- กุสุมา พิเสฏฐศลาศัย. ผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจไทยต่อธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูป : กรณีศึกษาตลาดโบ๊เบ๊. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542
- กฤษฏาวรรณ พรหมชนะ. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย ในภาวะวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ. นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 10, 2541
- เกียรติ จิระกุล ; สุวัฒน์ ธานีนิติ ; ชมพูนุท นาศิริรักษ์ ; จาตุรงค์ วัฒนผาสุก ; ขวัญสรวง อติโพธิ และเนตรนภิศ ราวัชร. ตลาดในกรุงเทพฯ การขยายตัวและพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์, 2525
- ไก่อ. สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2550
- คณะกรรมการ บริษัท นายเลิศ จำกัด. อนุสรณ์ 100 ปี พระยาภักตินรเศรษฐ์(เลิศ เศรษฐบุตร).
- จิราภา ธนาไชยสกุล. บทบาทด้านการค้าและการผลิตของย่านโบ๊เบ๊กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544
- จิตร์พี ขวาลาวัลย์. เอกสารประกอบการสอน คก 355 เสื้อผ้าอุตสาหกรรม. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เจ. สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2549
- แจ้สุ. สัมภาษณ์, 5 กันยายน 2550
- เจ้ตั้ง. สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2550
- แจ้สุนีย์. สัมภาษณ์, 12 พฤษภาคม 2550
- แจ้กุง. สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2550
- แจ้ไนท์. สัมภาษณ์, 23 กันยายน 2549
- ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. ภูมิศาสตร์เมือง. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2527

- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. **ลัทธิเศรษฐกิจการเมือง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ; อังรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์ และวิภักดิ์ พงษ์พินิตานนท์. **จอมพล ป. พิบูลสงครามกับการเมืองไทยสมัย 2544**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมและมนุษยศาสตร์, 2536
- ชุติมน. **สัมภาษณ์**, 18 ตุลาคม 2549
- ชัยพร. **สัมภาษณ์**, 2 พฤษภาคม 2550
- ณัฐปิยะ อิศสระสงคราม. **การเปลี่ยนแปลงการแต่งกายของคนไทย รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (2411-2453)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเอกประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545
- ดาริณี. **สัมภาษณ์**, 17 มกราคม 2550
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท. **การบริหารการค้าปลีก**. กรุงเทพฯ: วังอักษร, 2536
- เทพชู ทับทอง. **อนุทินกรุงเทพฯ ภาพแห่งความทรงจำ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก, 2545
- เทพชู ทับทอง. **ย้อนรอยกรุงเทพฯ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุริยาสัน, 2546
- ธวัชชัย อุดมสิทธิพัฒนา. **ผลกระทบต่อชีวิตครอบครัวจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม: ศึกษากรณี โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่งออก ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539
- นภัส ศิริสัมพันธ์. **แรงงานที่ถูกกดขี่ : ผู้หญิงในภาคเศรษฐกิจนอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท, 2537
- บัญญัติ. **สัมภาษณ์**, 13 ตุลาคม 2549
- บุญศักดิ์ แสงระวี. **เศรษฐศาสตร์การเมืองพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, 2546
- เปาวริษ. **สัมภาษณ์**, 25 ตุลาคม 2549
- ปรียารัช ฉัตรมานพ. **บทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547
- ปาริณี. **สัมภาษณ์**, 16 กันยายน 2550
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคริส เบเคอร์. **เศรษฐกิจการเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ**. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์ซิลค์เวอร์ม, 2546
- ผ่องศรี ณรงค์เปลี่ยน. **ตำราตัดเสื้อ - กางเกง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พรานนกการพิมพ์, 2540
- พเยาว์ คำเรืองฤกษ์. **สัมภาษณ์**, 20 พฤษภาคม 2550

- พรณี บัวเล็ก. สยามในกระแสธารแห่งการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ไทยตั้งแต่สมัย
รัชกาลที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2541
- พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. ประวัติศาสตร์เครื่องแต่งกาย. กรุงเทพฯ: อินโฟมีเดียอินเตอร์เนชั่น
แนล, 2547
- พิชิต ลิขิตกิจสมบูรณ์. รัชนีเศรษฐศาสตร์การเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546
- เมธี เอี่ยมวรา. เศรษฐศาสตร์การเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธีรธรรม, 2542
- เมธี เอี่ยมวรา. ว่าด้วยทุน(ฉบับย่อ). กรุงเทพฯ: บริษัท รวมสาสน์ จำกัด, 2542
- ไมเคิล โรท. ไมเคิล โรท มองโลก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2548
- รังสรรค์ ณะพรพันธ์. ทุนวัฒนธรรมในระบบทุนนิยมโลก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2546
- รังสรรค์ ณะพรพันธ์. สังคมกับเศรษฐกิจ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519
- ร้านกางเกงใจดี. สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2549
- คุณเบสิด. สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2550
- รววิทย์ เจริญเลิศ. พัฒนาการเศรษฐกิจเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535
- วิเชญฐ์. สัมภาษณ์, 2 พฤษภาคม 2550
- วิไล. สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2550
- ศรীগาญนา พลอาสา. การตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปเชิงอุตสาหกรรม (Industrial Ready-
Made Clothing Constrution). กรุงเทพฯ: บริษัทสร้างสรรค้บูคส์ จำกัด
- ศรีวรรณ. สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2549
- สมชาย เตชะพรหมพันธ์. ภูมิศาสตร์เมือง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2522
- เสน่ห์ ญาณสาร. ภูมิศาสตร์เมือง. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542
- สันติ วิลาศศักดิ์านนท์. การควบคุมคุณภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมผลิต
เสื้อผ้าสำเร็จรูป. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาการบัญชี จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529
- สัน. สัมภาษณ์, 5 ธันวาคม 2549
- เฮียแสง. สัมภาษณ์, 13 พฤษภาคม 2550
- สุวรรณี. สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2550
- สุวิมล. สัมภาษณ์, 13 กันยายน 2549
- สุวรรณา. สัมภาษณ์, 21 กันยายน 2549
- สาคร ชลสาคร. วัสดุที่ใช้ผลิตและตกแต่งเสื้อผ้า. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สายธาร, 2548

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. การแต่งกายไทย: วิวัฒนาการจากอดีตสู่ปัจจุบัน เล่มที่1, 2542

สร้อยมาศ รุ่งมณี. การเปลี่ยนแปลงบทบาทของทุนอเมริกันต่อเศรษฐกิจการเมืองไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2501-2533 . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2548

ศุภชัย ศุภชลาศัย. ผลกระทบข้อตกลง GATT รอบอุรุกวัยต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2539

อัษฎัน สันติไชยกุล. รูปแบบการดำเนินชีวิต การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง และการรับนวัตกรรม สินค้าแฟชั่นของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547

อารีวรรณ อัครรุ่งนรินทร์. การค้าส่ง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2524

อุดมวิทย์. สัมภาษณ์ , 15 กรกฎาคม 2550

แอน. สัมภาษณ์ , 10 กันยายน 2549

เอี่ยมเจริญ. สัมภาษณ์ , 8 ตุลาคม 2549

อ้วน. สัมภาษณ์ , 19 ธันวาคม 2549

โอเด็ต เซนคาร์. The Chinese century จีนมหาอำนาจโลก. ศิลปกร แสงสียชัย. กรุงเทพฯ: Than book ,2549

อุไร. สัมภาษณ์ , 24 ตุลาคม 2550

เอียนหนู. สัมภาษณ์ , 3 ตุลาคม 2550

<http://www.thannews.th.com/> ,นสพ.ฐานเศรษฐกิจ ฉบับที่ 2082 (26-28 ม.ค.49)

<http://www.chaisaeng.com/history.htm>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอ

โรงงานสิ่งทอ และเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มประกอบไปด้วยอุตสาหกรรม 5 อุตสาหกรรม ดังนี้

1. อุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
2. อุตสาหกรรมทอ และดักผ้า
3. อุตสาหกรรมปั่นด้าย
4. อุตสาหกรรมฟอกย้อมและแต่งสำเร็จ
5. อุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์

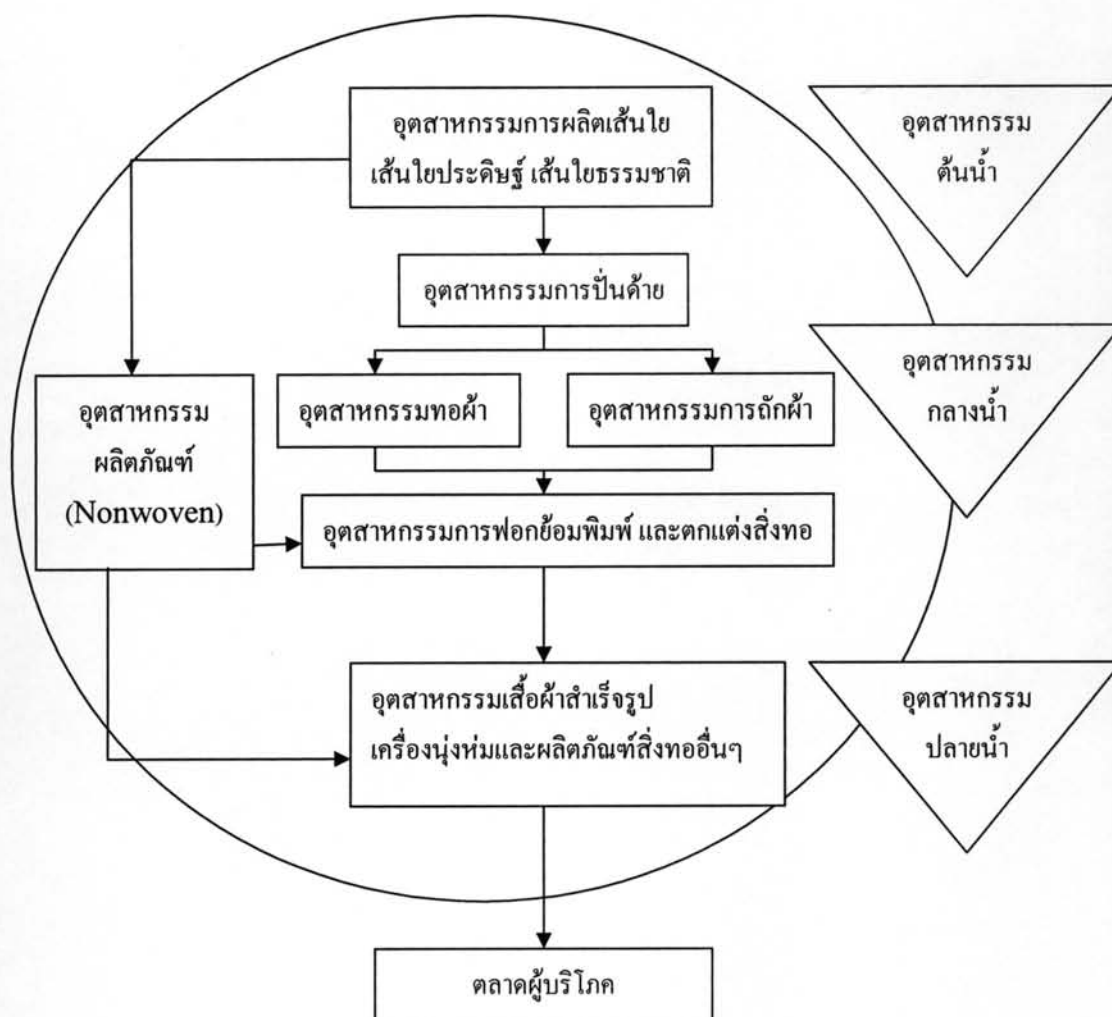
อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น (Labour intensive) ซึ่งได้แก่ อุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งจะมีจำนวนของโรงงานมาก ในส่วนของอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานรองลงมา มีการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสามารถเลือกเป็นได้ทั้ง อุตสาหกรรมประเภทที่ใช้แรงงานหนาแน่น หรือประเภทที่ใช้ทุนหนาแน่นก็ได้ คือ อุตสาหกรรมทอผ้าซึ่งจะมีโรงงานจำนวนมากแต่น้อยกว่าอุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ในขณะที่อุตสาหกรรมที่มีการใช้ทุนเข้มข้น (Capital intensive) คือ อุตสาหกรรมปั่นด้าย ฟอกย้อมและตกแต่งสำเร็จ เส้นใยสังเคราะห์ จะมีผู้ประกอบการน้อย จากรายงานของกระทรวงอุตสาหกรรมพบว่ามีโรงงานผลิตเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มประมาณ 2000 โรงงาน โดยที่มีขนาดแตกต่างกันไปตั้งแต่โรงงานที่มีเครื่องเย็บผ้าน้อยกว่า 10 เครื่องจนถึงมากกว่า 1000 เครื่อง ในช่วงปี 2522 มีจำนวนโรงงาน ที่มีการแจ้งจดทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 317 โรงงาน ในปี 2533 จำนวนโรงงาน มีจำนวน 1,796 โรงงาน ในปี 2537 มีจำนวน 2,787 โดยที่ในปี 2533 มีจำนวนจักรในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม เท่ากับ 636,208 เครื่อง เพิ่มขึ้นเป็น 771,495 ในปี 2537 แต่อย่างไรก็ตามในความเป็นจริง มีจำนวนโรงงานที่ผลิตเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มจำนวนมากที่แจ้งจดทะเบียน เพราะถ้าโรงงานที่มีจำนวนเครื่องจักรน้อยกว่า 30 เครื่องไม่จำเป็นต้องจดทะเบียน อุตสาหกรรมนี้มีลักษณะที่ใช้เงินทุนน้อย และใช้เทคโนโลยีแบบง่าย ๆ

โรงงานผลิตเสื้อผ้าขนาดเล็กในประเทศไทยค่อนข้างจะพึ่งพากับ Sub-contract เป็นอันมาก โรงงานเหล่านี้ทำการผลิตสินค้าในสถานที่ต้องใช้ความชำนาญสูง สำหรับส่วนที่ไม่ต้องใช้ความสามารถในการตัดเย็บมากนักจะส่งมอบกับ Sub-contract ซึ่งมักจะเป็นการผลิตในครัวเรือน เช่น การผลิตเสื้อเชิ้ต โรงงานขนาดเล็กจะเป็นผู้ซื้อวัตถุดิบในการผลิต เช่นผ้า และทำการตัดแบบแล้วจะส่งให้ Sub-contract เย็บตัวเสื้อ ส่วนการเย็บที่ยากขึ้น เช่นการเข้าปก การเย็บแขน และ

แล้วจะส่งให้ Sub-contract เย็บตัวเสื้อ ส่วนการเย็บที่ยากขึ้น เช่นการเข้าปก การเย็บแขน และรายละเอียดอื่นๆ นั้นโรงงานขนาดเล็กจะเป็นผู้ทำการตัดเย็บเอง ส่วนโรงงานขนาดใหญ่จะทำทุกกระบวนการผลิตในโรงงาน

นอกจากนี้ในเทคโนโลยีปัจจุบันยังเกิดมีอุตสาหกรรมของผลิตภัณฑ์ (Nonwoven) ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมกลางน้ำ เป็นการผลิตผ้าฝ้ายโดยตรงจากเส้นใยโดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนของการทำให้เป็นเส้นด้าย นอกจากนี้อุตสาหกรรมนี้ยังก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องอีกมากมาย เช่น อุตสาหกรรมทำชิป กระดุม ย้อมสี สารเคมี เป็นต้น

รูปภาพที่ 1 วงจรทั้งระบบของอุตสาหกรรมสิ่งทอ แสดงความต่อเนื่องตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววิสุทธา กฤตยาพิมลพร เกิดวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526 ที่โรงพยาบาลหัว
เฉียว จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับประถม และมัธยมศึกษาจากโรงเรียนวัฒนา
วิทยาลัย ระดับอุดมศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการ สาขาการเงิน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขต ศรีราชา และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2548

ธุรกิจของครอบครัว ได้ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับเสื้อผ้าสำเร็จรูปอยู่ในตลาดประจวบมาตั้งแต่
พ.ศ. 2523 ผู้เขียนได้เข้าไปทำงานตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2534 มาจนถึงปัจจุบัน